

Beszámoló

az igazságügyi könyvszakértői tagozat 2025. évi munkájáról és a 2026. évi feladatokról

A Kamarán belül az igazságügyi szakértők száma 223 fő volt 2025. decemberében, közülük 159 volt aktív és 64 szüneteltető, az aktív szakértők átlagéletkora ismét növekedett, meghaladja a 70 évet.

A 2017-től életbe lépett igazságügyi szakértői törvény nagyon sok változást hozott a szakértők életébe. A 2025. év ismét nagyon nehéz volt, mert az aktív szakértők száma ismét csökkent (tavaly még 284 fő volt a létszám), és 2021 óta már alkalmazzák az új bírósági eljárási törvényeket is. A szakértői létszám folyamatos csökkenése miatt a még dolgozó szakértők rendkívüli módon leterheltek. A szakértők által megoldandó feladatok egyre bonyolultabbakká váltak, például egyre több transzferárral kapcsolatos, cégértékelési és ún. „devizahiteles” feladat van. Az Igazságügyi Szakértői Kamarával ellentétbe kerültünk amiatt, hogy ők a „devizahiteles” ügyeket kizárólag a pénzügyi szakértőkkel végeztetnék. Ez nem azonos a könyvvizsgáló pénzügyi minősítésével, hanem pénzügyi szakértő lehet az is, akinek nincsen könyvvizsgálói végzettsége, csak közgazdasági egyetemet végzett. A jelenlegi pénzügyi szakértők közül soknak nincsen könyvvizsgálói végzettsége, nem ismerik a számvitelt. Egyébként a „devizahiteles” ügyek két fél közötti elszámolást jelentik, hiszen nem kell ellenőrizni a bank belső működését.

A 2025-ben megjelent EU bírósági döntés a mi véleményünknek adott igazat, de ezt a bíróságok még sok helyen nem alkalmazzák

Bár már 2016 óta a megváltozott igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerint dolgozunk, több ezzel kapcsolatos jogszabály módosítás még nem készült el, többek közt a szakértők oktatásáról szóló rendelet és az ún. kompetencia rendelet.

Az igazságügyminisztérium számára beadtunk néhány kompetenciát érintő módosítást még 2021-ben, de azóta sem kaptunk választ. Javasoltuk, hogy az adószakértőket nevezzük át közteher szakértőknek, hiszen van olyan közteher is, amely sem adó, sem járulék (pl. a szochó).

Új szakterületeket is bejegyezni kértünk, a közgazdasági szakértő (általános közgazdasági ügyekben), a társadalombiztosítási szakértő, a közbeszerzési szakértő és a vállalkozásértékelési szakértő szakterületeket. Több, mint két éve nem kapunk erre sem választ, és az új kompetenciarendelet tervezete sem tartalmazta ezeket a változtatásokat.

2025-ben társkamaránknál, az Igazságügyi Szakértői Kamaránál jelentős negatív változások voltak. 2025. január 1-jétől az addigi szakértői jelentésenként kapott 1 000 Ft kamarai költség hozzájárulást, amelyet a kamara kapott, 2 000 Ft-ra emelték és a minisztériumnak kell fizetni. Így a kamara finanszírozás nélkül maradt. Az ottani gazdasági és pénzügyi tagozat vezetősége kidolgozott egy új finanszírozási rendszert, amelyet a kamara küldöttgyűlése nem fogadott el. Emiatt a tagozat vezetése lemondott, és január 16-án lesz az új vezetőség megválasztása. Lehet, hogy nekem is indulnom kell a vezetésért, mert a kis létszámra és a szakértők korára tekintettel nem szívesen vállalnak a szakértők tisztségeket.

Az év során szakmailag is folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a szakértőkkel. 10-15 esetben konkrét szakmai tanácsokat is adtunk a szakértőknek, a Budapest Környéki Törvényszéknek pedig iránymutatást adtunk. A tagozat vezetése az időszak során három esetben ülésezett. Többek között véleményeztük az IM új igazságügyi szakértői kompetencia törvényt. Ebben lehetővé tették volna pl. a mérlegképes könyvelők könyvszakértővé válását, ami ellen tiltakoztunk, az Igazságügyi Szakértői Kamarával közösen, viszont a kért új kompetenciákat nem írták bele a javaslatba. Az ellen is tiltakoztunk, hogy – ha valamelyik félnek nem tetszik az elkészült szakvélemény – egyáltalán nem fizetnek a bíróságok szakértői díjat. A szakértői díj a szakértő **munkájáért** jár, és nem azért, hogy a feleknek vagy akár a bíróságnak tetsző szakvéleményt készítsen. A szakértő véleménye minden féltől független. Ezt a próbálkozást sikerült visszavernünk, de a közeljövőben valószínűleg újabb próbálkozások lesznek, mert annyira kevés a szakértő, hogy a kirendelők folyamatosan panaszkodnak a minisztériumnak.

A tagozatunkhoz tartozó szakértők nem minden esetben értenek egyet az új szabályozással, különösen, mert fegyelmi téren jelentős szigorításokat hozott. Az is egyre nagyobb problémát okoz, hogy sokan kiléptek a Kamarából, így igazságügyi szakértést sem végeznek, a megmaradt szakértőkre egyre nagyobb teher hárul, mert az ügyek száma folyamatosan növekszik, azok is egyre bonyolultabbak. Némi vigaszt nyújt, hogy a szakértői óradíjat a bűnügyekben az idei évtől 12000 Ft-ra emelték.

Az új törvény és annak hatásai miatt ismételten átdolgozásra szorul az igazságügyi könyvszakértők módszertani útmutatója.

Tagozatunknál választást kell tartanunk, de ez jelentős munkamennyiséget jelentene mind az elnökségnek, mind a megmaradt, egyre többet dolgozó szakértőknek. Egyelőre nem is tudjuk, hogyan kezdjünk hozzá, bár a vezetőség tagjai közül – engem is beleértve – többen átadnánk a helyünket a fiataloknak (akik egyébként nem nagyon vállalják a szakértést).

A 2026. évben egy nagy feladatunk lesz: valahogyan meg kell oldanunk a tisztújítást a tagozatunknál. Ehhez kérjük a Kamara segítségét. Ezt már az elmúlt évben is kértük, de eddig még nem történt semmi.

Budapest, 2026. január 8.



Bartha Gyula

a tagozat vezetője